

Рудик Володимир

к.е.н., доцент

Давидік Альона

студентка магістратури

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Розвиток страхового ринку є похідною соціально-економічного розвитку країни. Зацікавленість держави в розвитку страхування зумовлюється тим, що завдяки йому стає можливим підвищення соціального захисту населення і господарюючих суб'єктів; зменшення навантаження на державний бюджет у частині відшкодування непередбачуваних збитків природно-техногенного характеру; вирішення окремих проблем соціального забезпечення завдяки перенесенню державних соціальних виплат з коштів бюджету на страхові виплати.

Проблеми розвитку страхування та окремі його аспекти в своїх роботах розглядали такі українські та зарубіжні вчені як: Л.М. Гутко [1], В.Д. Базилевич, М.В. Мних, О.М. Кисильова [2], В.В. Корнєєв, М.І. Савлук, О.О. Гаманкова, А.А. Свириденко [3], О.Д. Заруба, В.А. Малько, А.Никонович [4], Дж. Кілбі, Р.Кілн, Дж. Мішель, А.І. Рейтман, К.Е. Турбіна, Д.Хервад, Д.Хемптон, В.М. Фурман [5] та ін.

Метою дослідження є визначення основних проблем розвитку страхового ринку України.

Досліджуючи питання розвитку страхового ринку в Україні упродовж останніх років, можна дійти висновку, що його роль все таки недооцінювалася. І лише протягом останнього часу цій сфері приділяється належна увага. Сьогоднішній стан ринку можна охарактеризувати як початок періоду зростання, незважаючи на те, що обсяги ринку порівняно з країнами Східної та Західної Європи незначні.

Сучасний страховий ринок формується в умовах:

- поступового зростання доходів населення з тенденцією до подолання низького рівня платоспроможності;
- підвищення зацікавленості юридичних та фізичних осіб у захисті своїх майнових інтересів;
- збільшення кількості прибуткових підприємств;
- законодавчого запровадження обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів;
- розвитку ринків фінансових послуг (у тому числі фондового ринку) та формування національної системи іпотечного кредитування;
- запровадження системи недержавного пенсійного забезпечення [4].

Проте його подальший розвиток стримується низкою актуальних проблем,

що потребують негайного розв'язання.

Актуальною проблемою страхового ринку, яка найбільше впливає на всі показники ринку, є відсутність довіри населення й господарських суб'єктів до страхових компаній, яка до цих пір не відновлена повною мірою. Саме недовіру до вітчизняних страхових компаній називають громадяни, які не мають жодного страхового полісу, головною причиною свого небажання страхуватися. Звичайно, існують і глибші, ніж недовіра до страхових інститутів, причини низького рівня поширення страхування в країні. Це невпевненість громадян у майбутньому, відчуття втрати соціальної перспективи, що призводить до того, що люди не мають можливості довгострокового планування життя, та не сприяє страхуванню від ризиків, особливо довгостроковому, наприклад, страхуванню життя.

Вагомим є питання врегулювання діяльності такої важливої категорії учасників страхового ринку, як страхові брокери. Їхні платежі до страхових компаній у загальній структурі десь менше 5%. Ось чому, треба терміново розробити комплекс заходів із підвищення ефективності страхової брокерської діяльності.

Поряд із тим слід приділити багато уваги усуненню розбалансування страхового ринку (оскільки надходження платежів зі страхування життя є мізерними, у майновому страхуванні домінує страхування фінансових ризиків тощо). Поповнення страхових портфелів досить часто відбувається не за рахунок розширення страхового ринку, а за рахунок перерозподілу клієнтів [5].

Серед актуальних проблем страхового ринку слід згадати і про:

- недосконалість захисту прав споживачів страхових послуг;
- нерозвиненість довгострокового страхування життя, недержавного пенсійного забезпечення;
- недостатність надійних фінансових інструментів для інвестування;
- використання страхового ринку суб'єктами господарювання для оптимізації оподаткування та витоку коштів за кордон;
- недосконале законодавство щодо обов'язкових видів страхування, в т.ч. значна кількість економічно недоцільних видів обов'язкового страхування;
- недостатній рівень правового забезпечення медичного страхування;
- значна інформаційна закритість діяльності страхових компаній; недосконалі фінансова звітність і методи обробки даних.
- невідповідність вітчизняного страхового законодавства вимогам міжнародного законодавства, в т.ч. ЄС, а також принципам та стандартам Міжнародної асоціації страхового нагляду [3].

Заключною проблемою все ще залишається підвищення рівня платоспроможності, попиту та страхової культури юридичних осіб на страхові послуги, на що впливають інвестиційний голод підприємств, недостатній обсяг обігових коштів, макроекономічна нестабільність та ін.

Таким чином, страховий ринок України являє собою певною мірою структуроване економічне середовище, метою розвитку якого є підвищення рівня страхового захисту майнових інтересів фізичних і юридичних осіб, формування ефективних ринкових механізмів залучення інвестиційних ресурсів у національну

економіку за рахунок забезпечення ефективного функціонування ринку страхових послуг з урахуванням міжнародного досвіду, застосування сучасної ринкової інфраструктури та фінансових інструментів.

Проте, незважаючи на значні темпи приросту основних показників діяльності страховиків та страхових посередників, страховий ринок України має ряд об'єктивних причин свого недостатнього розвитку і невирішених проблем.

Отже, ринок страхових послуг, набувши певного рівня розвитку, не став реальним чинником стабільності та за своїми інституційними і функціональними характеристиками не відповідає завданням розвитку національної економіки і тенденціям світових страхових ринків, що зумовлює його істотне відставання у глобальному процесі формування світової фінансової системи.

Список використаних джерел

1. Гутко Л.М. Страховий ринок України: стан, проблеми розвитку та шляхи їх вирішення / Л.М. Гутко // Економіка. Фінанси. Право. – 2006. – №7. – с.19-24.
2. Кисельова О.М. Фактори, які впливають на розвиток страхового ринку України / О.М. Кисельова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – №2. – с.76-80.
3. Свириденко А.А. Стан та перспективи розвитку страхового ринку в Україні / А.А. Свириденко // Фінанси України. – 2005. – №4. – с.146-147.
4. Никонович А. Страховий ринок України: проблеми та шляхи вирішення / А. Никонович // Економіст. – 2006. – №1. – с.41-43.
5. Фурман В.М. Страховий ринок України: стан, проблеми розвитку та шляхи їх розв'язання / В.М. Фурман // Фінанси України. – 2004. – №12. – с.131-140.

Суліма Наталія

к.е.н., доцент

Національний університет біоресурсів
і природокористування України
м. Київ, Україна

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА МЕТОДИ ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ

Формування в Україні конкурентних відносин ставить до сучасних суб'єктів ринку вимогу реагувати на дію такого об'єктивного ринкового явища, як конкуренція і забезпечувати конкурентоспроможність своєї продукції.

Досягнення підприємством конкурентоспроможного статусу безпосередньо пов'язане з просуванням ним своїх товарів до конкретної групи споживачів і прямо залежить від повноти задоволення їх запитів. Конкурентоздатність продукції є наслідком функціонування конкурентоспроможного підприємства.

Аналіз наукових джерел свідчить, що конкурентоспроможність продукції